

REPUBLIKA KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 2. februara 2016. godine
Br. ref.:RK886/16

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

случaju br. KI111/15

Podnositelj

Musa Shkodra

**Zahtev za ocenom ustavnosti presude E. Rev. 64/2014 Vrhovnog suda od
18. marta 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamjenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija

Podnositelj zahteva

1. Podnositelj zahteva je g. Musa Shkodra iz Kosovske Kamenice (u daljem tekstu: podnositelj), koga zastupa advokat g. Ymer Huruglica iz Gnjilana.

Osporena odluka

2. Podnositelj osporava presudu E. Rev. br. 64/2014 Vrhovnog suda od 18. marta 2015. godine, koja je podnosiocu uručena 27. aprila 2015. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva KI111/15 je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova kojom je, navodno, zbog pogrešne primene materijalnog prava i pogrešnog utvrđenog činjeničnog stanja, došlo do povrede prava i slobode garantovane članom 54. (Sudska Zaštita Prava) Ustava Kosova (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava, član 49. Zakona o Ustavnom суду Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56 Poslovnika o radu Ustavnog суда Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 20. avgusta 2015. godine, podnositelj je podneo zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 14. septembra 2015. godine, predsednica Suda je odlukom br. GJR. KI111/15, imenovala sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednica Suda je odlukom br. KSH. KI111/15, imenovala i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), Arta Rama-Hajrizi i Bekim Sejdiu.
7. Dana 02. oktobra 2015. godine, Sud je obavestio podnosioca i Vrhovni суд o registraciji zahteva.
8. Dana 22. decembra 2015. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti.

Pregled činjenica

9. Podnositelj zahteva i g. S. H. su u svojstvu suvlasnika osnovali kompaniju DP "Shkodra" (u daljem tekstu: DPSH).
10. Nepoznatog datuma g. S. H. je podneo tužbu Osnovnom суду u Prištini-Odeljenju za ekonomski pitanja (u daljem tekstu: Osnovni суд) protiv podnosioca, u kojoj je tražio izuzimanje podnosioca kao suvlasnika kompanije DPSH.
11. Dana 17. jula 2013. godine Osnovni суд u Prištini je, shodno članu 29. Zakona o parničnom postupku (u daljem tekstu: ZPP) i članu 13. stav 1. Zakona o sudovima, utvrdio nadležnost za razmatranje ovog sporu, te je shodno tome doneo i presudu C. br. 482/2012, kojom je tužbu S. H. prihvatio kao osnovanu.

12. U izreci presude Osnovnog suda stoji: „*U postupku dokazivanja, Sud je izveo sve dokaze koji se nalaze u spisima predmeta pridajući važnost parničnim strankama da se izjasne o svakom dokazu ponaosob i svih dokaza u jedinstvenoj celini, kao i o ekspertizi koja je sastavljena od strane stručnjaka R. B. [...] Na kraju nijedna parnična stranka nije osporila pročitane dokaze.*“
13. U zakonskom roku, podnositelj je izjavio žalbu Apelacionom sudu protiv presude C. br. 482/2012 Osnovnog suda navodeći kao pravni osnov povredu odredbi parničnog postupka i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.
14. Dana 03. septembra 2014. godine, Apelacioni sud je doneo presudu Ae. br. 161/2012, kojom je žalbu podnosioca odbio kao neosnovanu, a presudu Osnovnog suda od 17. jula 2013. godine potvrdio u celosti.
15. U obrazloženju presude, Apelacioni sud je naveo: „*Odlučujući u vezi sa žalbama tuženog, Apelacioni sud Kosova je našao da je prvostepeni sud, pravično i potpuno utvrđujući činjenično stanje, pravično sproveo odredbe parničnog postupka i materijalno pravo kada je našao da je tužbeni zahtev tužioca u potpunosti osnovan. Obrazloženje presude sadrži dovoljne razloge za odlučujuće činjenice, koje su važeće sa pravično suđenje ovog pravnog predmeta, i ne sadrži nikakve bitne povrede parničnog postupka, o kojima se ovaj sud, prema članu 194, brine prema službenoj dužnosti.*“
16. U zakonskom roku podnositelj je uložio zahtev za reviziju Vrhovnom sudu protiv presuda nižestepenih sudova navodeći, kao pravni osnov, povredu odredbi parničnog postupka i pogrešno utvrđeno činjenično stanje.
17. Dana 18. mart 2015. godine Vrhovni sud je doneo presudu E. Rev. 64/2014 kojom je zahtev za reviziju podnosioca odbio kao neosnovan, uz obrazloženje: „*Prema proceni Vrhovnog suda Kosova, drugostepeni sud je pravilno sproveo odredbe parničnog postupka i materijalnog prava, nalazeći da su žalbe tuženog neosnovane i potvrđujući presudu prvostepenog suda. U navedenoj presudi, on je dao i dovoljna obrazloženja o odlučujućim činjenicama koje prihvata i ovaj sud.*“
18. Osim toga, Vrhovni sud je posebno odgovorio na navode podnosioca da dodeljena kompenzacija za njegov udio u akcijama kompaniji nije bila odgovarajuća. Vrhovni sud je naveo:

„*U vezi sa navodima revizije oko realnog doprinosa parničara povodom osnivanja preduzeća, povećanja kapitala, sadašnje tržišne cene preduzeća, na osnovu kojih je i izvršena podela preduzeća, Vrhovni sud Kosova ocenjuje da ove činjenice imaju veze sa utvrđivanjem činjeničnog stanja za koje se prema članu 214, stav 2, ZPP-a ne može podneti revizija. Ali, i uprkos tome, ovaj sud ocenjuje da su pitanja potegnuta ovim navodom utvrđena na osnovu finansijske ekspertize koju tokom postupka nisu osporile stranke.*“

Navodi podnosioca

19. Podnositac je u zahtevu naveo: „*U skladu sa odredbom člana 113 stav 7, u vezi sa članom 54 Ustava Kosova, podnosim ovaj zahtev za zaštitu zakonitosti, pošto su osporene presude donete u suprotnosti sa odredbom zakona o Obligacionim odnosima /ZZO/ Zakon br. 04/Lo77 od 01. Januara 2012 godine. ... Kao i da nisu uzeti svi relevantni dokazi prilikom odlučivanja u ovoj pravnoj stvari.*“
20. Podnositac se obraća Sudu sa zahtevom:

„Da se zahtev proglaši prihvatljivim i da se konstatuje da su osporene presude donete pogrešnom primenom materijalnog prava, odnosno povredom Zakona o obligacionim odnosima, predlažući da se predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

21. Kako bi Sud bio u stanju da reši žalbu podnosioca, prvo treba da ispita da li je žalba ispunila uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom i dalje obrazloženi Zakonom i Poslovnikom.
22. U tom smislu, član 113. stav 7. Ustava propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”
23. Takođe, član 48. Zakona propisuje:

„Podnositac podneska je dužan da jasno naglaši to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnositac želi da ospori.“
24. U ovom slučaju, Sud se poziva na pravilo 36 (1) d) i (2) b) Poslovnika, koje predviđa:
 - (1) *“Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:*

[...]

d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.“
 - (2) *„Sudu proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:*

[...]

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju osnovnih prava“.
25. Sud je analizirajući navode podnosioca sa aspekta povrede prava i sloboda zagarantovanih Ustavom kao i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP) primetio da je podnositac svoju ustavnu žalbu izgradio na navodima o povredi odredaba parničnog postupka i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, kao i na stavu: *“da su redovni sudovi doneli presude u*

suprotnosti sa odredbom Zakona o obligacionim odnosima”, što zadire u sferu i pitanja koja se tiču zakonitosti, a ne ustavnosti.

26. U konkretnom slučaju kada se radi o navodima ustavne žalbe kojima se ukazuje na pogrešno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primenu materijalnog prava, Sud ukazuje da on ne može svojom procenom da zameni procenu redovnih sudova, jer je na redovnim sudovima da cene dokaze koje izvedu i na osnovu kojih utvrđuju relevantne činjenice za primenu materijalnog prava.
27. Kada se radi o navodima podnosioca da u postupcima redovni sudovi nisu cenili sve relevantne činjenice i dokaze u ovoj pravnoj stvari, Sud ukazuje da domaći sudovi imaju određeno diskreciono pravo u vezi sa tim koje će argumente i dokaze prihvati u određenom predmetu, ali istovremeno imaju obavezu da obrazlažu svoje odluke tako što će navesti jasne i razumljive razloge na kojima su te odluke zasnovali (vidi: Evropski sud za ljudska prava, *Suominen protiv Finske*, presuda od 1. jula 2003. godine).
28. Shodno tome, Sud primećuje da je i Vrhovni sud u svojoj presudi E.Rev. 64/2014 zaključio da su prvostepeni i drugostepeni sud pravilno primenili odredbe parničnog postupka i materijalnog prava i da su obe presude sadržale dovoljno odlučujućih činjenica koje je i Vrhovni sud prihvatio kada je odlučivao o osnovanosti zahteva za reviziju podnosioca.
29. Sud, dalje, opaža da je podnositelj u ustavnoj žalbi naveo i povredu člana 54. (Sudska Zaštita Prava) Ustava; međutim, Sud je mišljenja da se podnositelj tokom izgradnje slučaja više bavio pitanjima zakonitosti što spada u prerogative redovnih sudova, a da su njegove tvrdnje o povredi ustavnih prava garantovanih članom 54. Ustava ostale neobjasnijene i nedovoljno argumentovane.
30. Stoga, Sud smatra da podnositelj zahteva nije potkrepio svoje tvrdnje, niti je podneo bilo kakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu prava garantovanih Ustavom i EKLJP (vidi: slučaj br. KI19/14 i KI21/14, podnositelj *Tafil Qorri i Mehdi Syla*, Ustavni sud Republike Kosovo, ocena ustavnosti rešenja Apelacionog suda Kosova, CA. br. 2129/2013, od 5. decembra 2013. godine i rešenja Apelacionog suda Kosova CA. br. 1947/2013 od 5. decembra 2013. godine).
31. Kao rezime, Sud je stava da kriterijumi po kojima bi se žalba podnosioca razmatrala sa aspekta povrede prava i sloboda zagarantovanih Ustavom kao i EKLJP nisu ispunjeni.
32. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba se proglašiti neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (1) d) i (2) b) Poslovnika.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa pravilom 36 (1) (d) i (2) (b) Poslovnika, na zasedanju održanom 22. decembra 2015. godine jednoglasno je

ODLUČIO

- I. DA PROGLASI zahtev kao neprihvatljiv
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

